

S T R A T E G I I D I D A C T I C E

ARTICOLE DE SPECIALITATE

Periodic cu apariție trimestrială

EDITURA ROVIMED PUBLISHERS

NR 1 / IUNIE 2010

STRATEGII DIDACTICE

Revistă de specialitate

Nr 1/ IUNIE 2010

Redactori și coordonatori :

Înv. Botezatu Cristina
Școala cu Clasele I-VIII Nr 1
Valea Seacă , com. Nicolae Bălcescu
Jud. Bacău

Înv. Deju Aurelia
Școala cu Clasele I-VIII
“ Dr. Al. Șafran “
Bacău

Referenți științifici :

- Prof. Adrian Fuiogă , Inspector Școlar General , I.S.J. Bacău
- Prof. Gabriel Stan , Director C.C.D. “Grigore Tăbăcaru “ Bacău
- Lect. Univ. Dr. Lăcrămioara Mocanu , Universitatea “ Petre Andrei din Iași “
- Prof. Oana Maria Cucu , Inspector Activitate Educativă , I.S.J. Bacău

Colectiv de redacție :

- Înv. Botezatu Cristina
Școala cu Clasele I-VIII Nr 1 Valea Seacă , com. N.Bălcescu , jud. Bacău
- Înv. Deju Aurelia
Școala cu Clasele I-VIII “Dr. Al. Șafran “ , Bacău

Materialele din acest număr aparțin colegilor din județele :

BACĂU
BUZĂU
BOTOȘANI
CĂLĂRAȘI
CONSTANȚA
GALAȚI
GORJ

HUNEDOARA
NEAMȚ
OLT
PRAHOVA
SĂLAJ
VASLUI
VRANCEA

Responsabilitatea pentru conținutul materialelor publicate revine autorilor !

Editura Rovimed Publishers
Bacau, Romania
www.rovimed.com
e-mail:editura@rovimed.com

STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE VALORIFICATE ÎN ORELE DE MATEMATICĂ, LA CICLUL PRIMAR

prof. înv. primar Teieru Cristina-Georgeta
Șc. Gimnazială „Silvania”, Șimleu-Silvaniei, județul Sălaj

În accepțiunea modernă, metodele de învățământ reprezintă modalități de acțiune, instrumente cu ajutorul cărora copiii, sub îndrumarea cadrului didactic, își însușesc cunoștințe, își formează și dezvoltă priceperi și deprinderi intelectuale și practice, își manifestă aptitudini.

Metodele active trebuie să susțină cercetarea spontană a copilului și să-l ajute să ajungă la adevăr, pe cale proprie și nu să-l primească de-a gata, de la dascăl. Dintre metodele moderne specifice învățării active pe care le-am aplicat cu succes la orele de matematică sunt: brainstorming-ul, ciorchinele, diagrama Wenn, cvintetul, metoda cadranelor, cubul etc.

Brainstorming-ul este una dintre cele mai răspândite metode în stimularea creativității. Etimologic, **brainstorming** provine din engleză, din cuvintele **brain** (creier) și **storm** (furtună), plus desinența **ing** specifică limbii engleze, ceea ce înseamnă **furtună în creier**, efervescență, aflux de idei. Pentru a ajunge la idei viabile și inedite este necesară o productivitate creativă cât mai mare.

Brainstorming-ul este prezent chiar în activitatea de compunere de probleme. În momentul când în fața elevului așezăm două numere și îi cerem să formuleze o problemă în care să le integreze, în mintea acestuia apar o mulțime de idei, de operații matematice cărora le-ar putea asocia enunțul unei probleme.

Ex: Le-am cerut elevilor să compună o problemă după exercițiu: $38 - 6 = 32$

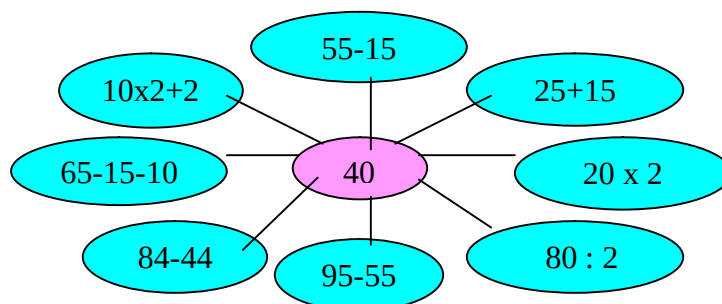
1. Paul are 38 ani. Câți ani au trecut de când avea 6?
2. Paul are 6 ani. Peste câți ani va avea 38?
3. Paul are 6 ani, iar Crina 38 ani. Cu câți ani este mai mare Crina decât Paul?
4. Paul are 6 ani, iar Crina 38 ani. Cu câți ani este mai mic Paul decât Crina?
5. Paul are 6 ani, iar Crina 38 ani. Peste câți ani Paul va avea vârsta Crinei?
6. Paul are 6 ani, iar Crina 38 ani. Câți ani au trecut de când Crina a avut 6 ani?

Ciorchinele este o tehnică eficientă de predare și învățare care încurajează elevii să gândească liber și deschis; este un "brainstorming" necesar, prin care se stimulează evidențierea legăturilor dintre idei; o modalitate de a construi sau realiza asociații noi de idei sau de a releva noi sensuri ale ideilor; o tehnică de căutare a căilor de acces spre propriile cunoștințe evidențiind modul de a înțelege o anumită temă, un anumit conținut.

Metoda ciorchinelui dă rezultate deosebite și atunci când elevii lucrează în echipă. Fiecare membru al echipei va găsi cel puțin două exerciții al căror rezultat este 40. Observând și asprobând variantele colegilor, elevul își dezvoltă imaginația și creativitatea. Această metodă se poate folosi pentru a sintetiza noțiunile teoretice matematice. Prin întrebări, dascălul dirijează gândirea elevilor, notează și schematizează cunoștințele teoretice matematice.

Tehnica ciorchinelui poate fi aplicată atât individual, cât și la nivelul întregii clase pentru sistematizarea și consolidarea cunoștințelor.

Ex: Găsiți exerciții al căror rezultat este numărul 40

În concluzie, metodele activ-participative își demonstrează virtuțile specifice prin însăși trăsăturile ce le implică: conștientizare, motivație intrinsecă, efort susținut pozitiv, afectiv și afirmarea personalității individuale a elevilor. Eficientizarea folosirii lor este condiționată de măiestria didactică a învățătorului, de spiritul său liber, novator.

Aplicații la clasă:

Bibliografie:

Bocoș, M, „*Instruire interactivă*”, Cluj Napoca, Ed. **Presa Univ. Clujeană**, 2002;
 Cerghit, Ioan, „*Metode de învățământ*”, Iași, Ed Polirom, 2006;

JOCURI PENTRU EXPRIMAREA EMOTIILOR

Înv. Elena Loredana Lupescu

Șc. cu Cl. I-VIII Holt, structură Letea Veche , jud. Bacău

Emoțiile sunt trăiri subiective ce rezultă din acordul sau discrepanța dintre trebuințele sau expectanțele unei persoane sau realitate. Ele sunt trăiri interne caracterizate prin: reacții fiziologice, gânduri specifice și expresii comportamentale. Din categoria proceselor fiziologice amintim: înroșirea feței, transpirație, modificări ale tensiunii musculare, ale pulsului, etc., iar din cea a modificărilor comportamentale: expresii faciale, privirea, postura, gestică, mersul și alte semne ale limbajului trupului. Afectivitatea negativă este efectul repetitiv al trăirilor emoționale negative și se manifestă prin:

- anxietate
- depresie
- iritabilitate
- lipsă de speranță
- sentiment de neajutorare.

Afectivitatea pozitivă se referă la stările și trăsăturile emoționale care induc percepții pozitive de sine (stima de sine, autoeficacitate), ale lumii și ale viitorului.

Un rol esențial în prevenirea afectivității negative îi revine educației afective. Ea trebuie să formeze copilului abilitatea de a identifica, exprima, controla emoțiile.

designul emoției

Vârsta: de la 5 la 10 ani

Durata: **30 minute**

Obiective: **furnizarea unui vehicul pentru comunicarea simbolică sau indirectă prin:**

desenarea modului în care simți o emoție, identificarea culorilor care exprimă emoția

Abilități cerute: colorare,

Echipament: hârtie de desen mare, culori

Desfășurare:

Discutarea diferitelor emoții (gelozie, anxietate, frustrare, furie, bucurie, singurătate, teama).

Copiii să dea exemple de experiențe proprii cu astfel de emoții.

Cereți copilului să găsească un cuvânt care descrie cel mai bine cum se simte azi.

Să închidă ochii și să-și imagineze cum arată emoția. Ce culoare are? Ce formă are?

Fiecare să selecteze două, trei culori care să descrie cel mai bine emoția pe care o simte.

Să deseneze simbolic emoția lor.

Variante:

- să deseneze fețe care să exprime diferite emoții.
- de exemplu, să deseneze pe o parte a foii o față veselă și pe cealaltă una tristă.
- se poartă discuții despre situații vesele și triste
- aceste fețe le pot folosi ulterior pentru a arăta cum se simt
- se pot prezenta imagini din reviste cu fețe exprimând diferite sentimente, copiii trebuind să le identifice

identificarea sentimentelor

Vârsta: de la 4 la 8 ani

Durata: **50 minute**

Participanți: **oricâți**

Obiective:

Identificarea dispozițiilor, afectelor, sentimentelor și a comportamentelor asociate cu acestea.

Identificarea dispozițiilor, sentimentelor altora pe lângă cele personale.

Înțelegerea faptului că este important să avem sentimente și să vorbim despre ele.

Abilități cerute: scriere, tăiere, lipire

Echipament: Povestiri care să reliefeze dispoziții afective diferite, farfurii de hârtie, creioane colorate, foarfecă, bețișoare flexibile, lipici, nasturi pentru ochi, textile pentru păr, bețișoare pentru zâmbet, ochi, urechi.

Desfășurare:

Citiți povestirea aleasă copiilor. Atunci când citiți încercați să prezentați expresii faciale distincte și modificări ale vocii concordante cu textul citit. De exemplu, urlați pentru furie, râdeți la bucurie, etc

Cereți copiilor să creeze propria dispoziție sau sentimentele personale pe o farfurie de hârtie, utilizând echipamentele disponibile astfel încât să obținem o față unică de păpușă. Lipiți un bețișor flexibil pe spatele farfuriei de hârtie astfel încât aceasta să poată fi ținută în mână.

Cereți copiilor să spună care sunt sentimentele lor și comportamentele asociate cu aceste sentimente. Cereți-le să identifice și dispozițiile afective ale altora.

reclama

Vârsta: de la 4 la 8 ani

Durata: **50 minute**

Participanți: **maxim 10**

Obiective: Exprimarea emoțiilor personale într-o manieră sigură și plăcută

Abilități cerute: scriere, tăiere, lipire

Echipament: Hârtie de împachetat, hârtie de construcție, foarfecă, lipici, creioane colorate,

Desfășurare:

Începe prin a discuta cum poate fi utilizată o reclamă pentru a te exprima pe tine însuși. Se va arăta că reclama reprezintă o modalitate prin care o persoană își exprimă propriile valori, opinii politice, preferințele muzicale, și poate fi așezată în diferite locuri (cum ar fi de exemplu, drumul spre școală). Discuția durează aproximativ 10 minute.

După discuție se cere participanților să-și creeze propria reclamă (utilizând hârtie de construcție și creioane colorate).

Odată ce grupul a terminat de lucrat la afișul personal acesta este lipit pe o coală mare de hârtie de împachetat care are desenată pe spate o mașină.

Se discută apoi motivația pentru care diferite mesaje sunt așezate în reclamă, iar apoi plasate pe mașină.

Dacă grupul se simte confortabil, se poate crea o sarcină cooperativă, cerându-li-se să decidă care este reclama pe care și-ar dori-o pe mașina comunității (școlii).

Terminați activitatea discutând modul în care ne putem exprima pe noi înșine, de ce alegem să exprimăm anumite lucruri și nu altele.

BIBLIOGRAFIE:

Hartwell, Elizabeth A. (2001). *Body image*. <http://blueprint.bluecrossm.com>: Blue Cross and Blue Shield of Minnesota, Inc

POPAS CULTURAL ÎN SPAȚIU TRIFEȘTEAN

Înv. Violeta Chelaru

Școala cu Clasele I-VIII Nr. 1, Trifești, Neamț

Luna mai a anului 2009 a adus un suflu nou în activitatea culturală a comunei Trifești din județul Neamț. Zi de popas spiritual, 28. 05. 2009 s-a înregistrat ca fiind o triplă sărbătoare: Înălțarea Domnului, Ziua Eroilor și Ziua Satului.

Într-o atmosferă încărcată de emoție, au avut loc mai multe activități cultural-artistice care au adunat în centrul civic al comunei personalități locale, invitați de înaltă ținută profesională, dascăli activi, dar și pensionari, elevi și numeroși localnici. După slujba de pomenire oficiată la monumentul eroilor, cei prezenți au fost încântați de talentul școlarilor care au prezentat un colaj literar- muzical – coregrafic.

A urmat o slujbă de Te Deum la Biblioteca Comunală în cadrul căreia a fost comemorat cărturarul George Missail (1835 – 1906). Din inițiativa lăudabilă a domnului profesor universitar doctor Ioan Dănilă de la Facultatea de Litere Bacău și cu sprijinul financiar al Consiliului Local Trifești, biblioteca din sat a primit, cu acest prilej, un nume: **George Missail**. Argumente? A fost botezată astfel cu numele unei personalități remarcabile care s-a născut în satul nostru, publicist care a trăit printre litere și oameni, folclorist care s-a aplecat cu dăruire asupra datinilor, obiceiurilor și tradițiilor poporului român. A fost un eveniment nou în peisajul autohton, unul simbolic, care accentuează rolul special al unei biblioteci în inima unei comunități.

Sub genericul *Operă și publicistică* s-a desfășurat apoi expoziția de carte a unui om de cultură crescut pe meleaguri trifeștene, Gheorghe Neagu. Prozator, jurnalist, editor de presă literară, fondator al revistei *Oglinda literară*, președinte al Asociației Culturale "Duiliu Zamfirescu", Gheorghe Neagu a avut prilejul să dăruiască celor prezenți reviste și cărți personale, manifestându-și totodată prețuirea, respectul și loialitatea față de consătenii săi.

Deoarece la acest deosebit eveniment au participat foste cadre didactice ale școlii alături de foști elevi, care acum sunt consilieri locali, cu toții și-au amintit de temerarii de ieri ai învățământului trifeștean și, cu această ocazie, li s-a oferit *Diploma Titlul de Cetățean de Onoare*. Ca un omagiu adus activității îndelungate la catedră, au primit distincții: ed. Valeria Bârgăoanu, înv. Maria Rugină, prof. de istorie Constantin Țepeș. De asemenea, pentru merite deosebite în propășirea comunei noastre și pentru implicare în formarea profesională a unor dascăli, au primit *Diploma de excelență* prof. Ioan Dănilă și scriitorul Gheorghe Neagu.

Le mulțumesc acestor distinși oaspeți pentru că ne-au scos în lume și pentru că au adus lumea bună la noi acasă. Au fost clipe emoționante, în care fiorul împlinirii profesionale și bucuria revederii si-au făcut simțită prezența. Cei de ieri și cei de azi au reînviat amintirile anilor petrecuți pe aceste ținuturi.

Întreaga manifestare a constituit un act cultural de calitate ce i-a îndemnat pe cei din Trifești să apere și să cultive valorile perene.

STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE UTILIZATE ÎN CADRUL LECȚIILOR DE LIMBA ROMÂNĂ POSTERUL

Profesor învățământ primar Ana Dragomirescu
Școala cu Clasele I-VIII „Dr. Alexandru Șafran” Bacău

Tendențele contemporane ale procesului de învățământ au în vedere abordarea strategiilor didactice în care rolul profesorului să se deplaseze de la polul în care este doar sursă de informații, la polul care conduce și controlează activitatea independentă a elevilor. De asemenea, activitatea elevilor trebuie să se deplaseze de la simpla reproducere a cunoștințelor la o activitate creatoare.

Orice strategie didactică este eficientă numai în măsura în care reușește să îi antreneze pe elevi în asimilarea creatoare și activă a informațiilor. Misiunea strategiei este aceea de a adapta conținuturile învățării la particularitățile elevilor (particularități de vârstă și intelectuale).

Strategiile didactice interactive sunt acele strategii care au la bază metode interactive.

Specific *metodelor interactive de grup* este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Noul, necunoscutul, căutarea de idei prin metodele interactive conferă activității “mister didactic”, se constituie ca “o aventură a cunoașterii” în care copilul e participant activ pentru că el întâlnește probleme, situații complexe pentru mintea lui de copil dar în grup, prin analize, dezbateri, descoperă răspunsurile la toate întrebările, rezolvă sarcini de învățare, se simte responsabil și mulțumit în finalul activității.

Din gama largă de strategii didactice interactive care se cunosc și se aplică în învățământul actual propun spre exemplificare POSTERUL. Interesant la această strategie este că se poate utiliza în diferite momente ale lecției. Am realizat aplicații cu utilizarea metodei pentru *captarea atenției* și pentru *evaluare*. Aplicațiile s-au realizat la nivelul clasei a IV-a, la disciplina „Limba și literatura română”.

APLICAȚIA NR. 1

Titlul lecției: „Învățătorul nostru” după Edmondo de Amicis

a) Momentul lecției: **Evaluare**

Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forme de organizare
Observația, exercițiul, lucrările practice și aplicative, munca cu manualul, explicația	- planșă de carton de dimensiune mare pentru fiecare echipă;	Elevii vor fi grupați în 4 grupuri;

	- carioci, hârtie colorată, coli albe, stilouri;	
--	--	--

b) Structura strategiei

c) Aplicarea strategiei:

Se cere elevilor ca în timp de 15 minute, utilizând stilul publicitar, să construiască un poster pentru a face reclamă școlii în care învață, dacă vor ajunge în funcția de director/directoare a școlii. Elevii vor redacta pe foi albe diferite articole despre școală, vor realiza desene care să ilustreze activitățile desfășurate în școală, vor desena aspecte din sălile de clasă, vor realiza prin tehnici diferite (colaj, desen) aspecte ale dotării școlii. Toate materialele le vor aplica pe colile albe, construind un poster.

APLICAȚIA NR. 2

Titlul lecției: „Colega cea nouă”

a) Momentul lecției: Captarea atenției

b) Structura strategiei:

Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forme de organizare
Observația, exercițiul, lucrările practice și aplicative, munca cu manualul, explicația	- planșă de carton de dimensiune mare pentru fiecare echipă; - carioci, hârtie colorată, coli albe, stilouri;	individual

c) Aplicarea strategiei:

Chiar de la începutul orei, elevii vor fi anunțați că vor realiza un poster în care să prezinte un copil din clasă și să îl recomande pentru obținerea trofeului „Cel mai bun coleg”. Pentru poster vor folosi stilul publicitar și se vor putea exprima prin diverse tehnici: desen, colaj, scriere de mână, scriere de tipar cu diverse caractere. Timpul pe care îl au la dispoziție este de 10 minute. După terminarea lucrărilor, se selectează cele mai reușite lucrări și se face trecerea la lecția ce urmează a fi studiată, „Colega cea nouă”.

Valorificarea strategiei:

După lecturarea și analizarea posterelor se va stabili care lucrare este cea mai reușită din punct de vedere estetic, dar și al conținutului, cea care ilustrează cel mai bine tematica impusă.

Opțiunea pentru o strategie, tradițională sau interactivă, poate fi făcută doar în urma unei analize a contextului educațional. Calea de învățare pe care o parcurg copiii este determinată de metoda folosită. Aceasta “cale” devine cel mai spectaculos exercitiu de interacțiune dintre mințile lor, care ne bucură când observăm progrese de la o perioadă la alta.

COMPUNERILE DE PROBLEME- MODALITĂȚI CONCRETE DE ACTIVIZARE LA MATEMATICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. pt. învăț. primar Natalia Secareanu
S.A.M. Tutova, Jud. Vaslui

Compunerea de probleme constituie o metodă prin care se poate dezvolta la elevi „gustul” pentru matematică. Munca de compunere a problemelor, indiferent în care etapă a învățării se efectuează, îi conduce pe elevi la activitate independentă, la analiză, la sinteză, la creație și în final la confruntarea cunoștințelor teoretice cu practica vieții.

În funcție de modul de abordare, compunerile de probleme pot fi de mai multe feluri:

- compuneri după imagini;
- compuneri după scheme;
- compuneri după exerciții ș. a.

Compunerile după imagini sunt cele mai simple, folosindu-se imagini sub care sunt scrise diferite numere, reprezentând prețul fiecăruia și o bancnotă de 100 lei:

Se vor intui imaginile și se pun întrebări pentru a afla suma cheltuită și restul primit de la 100 lei. Elevii vor compune diferite variante de probleme.

Acest test dat clasei I a dezvăluit următoarele variante de probleme:

Varianta 1:

Mama a cumpărat o minge pe care a dat 25 de lei și o păpușă pe care a dat 39 de lei. A dat la casă 100 de lei. Ce rest a primit?

Varianta 2:

Ce rest a primit tata de la 100 de lei, dacă a cumpărat o minge de 25 de lei și o păpușă de 39 de lei?

Varianta 3:

O minge costă 25 de lei, iar o păpușă 39 de lei. Mama avea 100 de lei. Cât au costat cumpărăturile și ce rest a primit?

Din totalul de 15 elevi din clasa I s-au obținut rezultatele consemnate în tabelul următor:

Varianta	Nr. elevi			
1	10			
2		2		
3			2	
VARIANTĂ GREȘITĂ				1

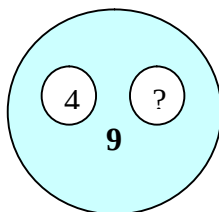
Compunerile de probleme după scheme (figuri reprezentate grafic)

Compunerile de probleme după scheme sunt mai dificile și se pretează a fi folosite începând cu clasa a II-a. În practica pedagogică este indicat ca aceste două tipuri de compuneri de probleme să fie folosite imediat după rezolvările de probleme de aceste tipuri. Elevului îi este foarte ușor ca după ce a rezolvat o anumită problemă după schemă să compună o problemă asemănătoare.

Exemplul 1:

Acest tip de probleme se folosește mai mult la clasa I, la capitolul Mulțimi. De exemplu, se prezintă

elevilor următoarea figura :

Cunoscând suma și primul termen elevii efectuează automat operația de scădere pentru a afla termenul necunoscut, apoi compun probleme de forma:

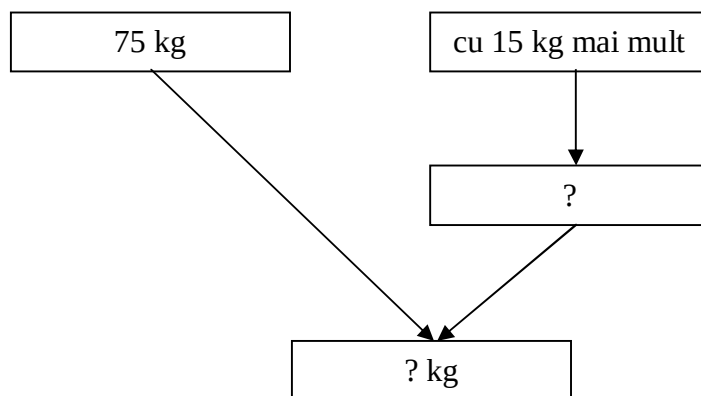
Un elev are 4 lei. Câți lei îi mai trebuie pentru a-și cumpăra o carte de 9 lei?

sau:

Pe o carte și un caiet un elev a dat 9 lei. Câți lei costă cartea dacă caietul costă 4 lei?

Exemplul 2:

Compuneți o problemă după schema dată:

Acest caz este ceva mai dificil, dar se poate concepe o problemă cu doi saci de făină, în care necunoscuta finală este numărul kilogramelor din cei doi saci.

Compunerea de probleme după un exercitiu dat

Această activitate presupune un vocabular bogat, imaginație, stăpânirea tehnicilor de calcul și putere de rațiune. Structura exercițiului folosit este gradată în funcție de clasă.

Exemplu:

Compuneți o problemă după exercițiul:

$$(76 \times 3) + (48 \times 4) =$$

Un elev de clasa a IV-a poate compune o astfel de problemă sesizând că este vorba de o sumă a două produse.

Rezolvările și compunerile de probleme reprezintă cel mai important mod de a aplica în practică toate cunoștințele matematice acumulate de un elev la un moment dat. Este indicat ca rezolvările problemelor să fie făcute prin mai multe procedee și că, acest lucru contribuind la înțelegerea mai profundă a metodelor de rezolvare, la stimularea inițiativei și curajului elevilor în rezolvarea cât mai rapidă a problemei date.

Concluzii

Introducerea metodelor active este determinată de necesitățile sociale. Evoluția învățământului obligatoriu din România este corelată cu obiectivele de aliniere a politicilor educaționale românești cu cele europene.

Societatea modernă cere elevului inițiativă și creație, capacitate de investigare, deprinderi de muncă independentă.

Școala românească tinde în prezent spre o practică educațională mai participativă, spre o instruire interactivă.

Activizarea elevilor la lecție constituie o acțiune de educare și instruire, de dezvoltare a personalității acestora prin dirijare și stimulare, prin trezirea interesului pentru studiu, pentru cunoaștere și acțiune, prin activitatea proprie.

Dacă învățătorul stimulează sistematic gândirea copilului și îl ajută să trăiască bucuria fiecărui succes, atunci matematica va deveni o plăcere pentru majoritatea elevilor.

O lecție activă se poate construi cu sprijinul și concursul diferențiat al elevilor, atât din punct de vedere al sarcinilor pe care le adresăm, cât și în ceea ce privește conținutul și modalitățile de lucru.

Bibliografie:

I. Neacșu, I., Găleteanu, M., Predoi, P., *Didactica matematicii în învățământul primar*, Craiova, Editura Aius, 2001

EXPLOZIA STELARA – STRATEGIE DIDACTICA INTERACTIVA DE STIMULARE A CREATIVITATII ELEVILOR

prof. învățământul primar, Mihaela Dinu
Școala cu Clasele I – VIII Alecu Russo, Bacău

Definiție:

Este o metodă de stimulare a creativității, o modalitate de relaxare a copiilor care se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme și noi descoperiri. (Breben S., Gongea E., Ruiu G. et al 2002, p344).

Obiectiv:

Formularea de întrebări și realizarea de conexiuni între ideile descoperite de copii în grup, prin interacțiune și individual pentru rezolvarea unei probleme.

Material: o stea mare, 5 stele mici galbene, 5 săgeți roșii, jetoane

Etapele metodei:

1. Elevii așezați în semicerc propun problema de rezolvat. Pe steaua mare se scrie ideea centrală
2. Elevii așezați în semicerc propun problema de rezolvat. Pe steaua mare se scrie ideea centrală.
3. Pe cele 5 stelute se scrie câte o întrebare (de exemplu: CINE?, CE?, CUM?, CARE?, DE CE?), iar 5 copii extrag câte o întrebare. Fiecare din cei 5 elevi își aleg câte 3-4 colegi organizându-se astfel în 5 grupuri mici.
4. Grupurile cooperează în elaborarea întrebărilor
5. La expirarea timpului, elevii revin în semicerc în jurul stelei mari și comunică întrebările elaborate. Celelalte grupuri răspund la întrebări sau formulează întrebări la întrebări.
6. Se apreciază întrebările elevilor, efortul acestora de a elabora întrebări corecte precum și modul de cooperare și interacțiune.

Beneficii:

- Se utilizează în activități diverse : lecturi după imagini, convorbiri, povestiri, jocuri didactice, matematice, poezii, în evaluare.
- Stimulează creativitatea de grup și individuală
- Facilitează crearea de întrebări în grup și individual, pentru rezolvarea problemei propuse
- Dezvoltă și exersează gândirea cauzală, divergentă, deductivă, inteligențe multiple, limbajul, atenția distributivă

Exemplu:

Convorbire: Menținerea sănătății

Obiectiv: evidențierea a cât mai multe soluții de menținere a sănătății ca răspuns la întrebările adresate.

Desfășurare:

1. Se citește o ghicitoare. Se discută, iar elevii extrag ideea centrală „ menținerea sănătății” pe care o expun pe steaua mare.
2. Cinci copii aleg câte o stelută pe care este scrisă întrebarea, apoi fiecare din ei își formează grupul preferențial:
3. Se citește întrebarea de pe stelută și timp de 5 minute, copiii analizează imaginile, formulează întrebări în concordanță cu situațiile problemă descoperite de grup.

4. După expirarea timpului, elevii revin în semicerc și adresează întrebările elaborate în grup celorlalte grupuri care răspund întrebărilor sau adresează noi întrebări de același tip, completând eforturile acestora.
5. Întrebările interesante se scriu pe câte o steluță care se fixează pe o imagine sugestivă

Întrebarea	G1	G2	G3	G4	G5
CINE?	Cine e sănătos?	Cine mă ajută dacă sunt bolnav?	Cine știe care este necesarul de fructe?	Cine consumă zilnic lactate?	Cine face regulat exerciții fizice ?
CE?	Ce este sănătatea?	Ce este alimentația sănătoasă?	Ce înseamnă îmbolnăvirea mediului ?	Ce înseamnă activități fizice?	Ce faci pentru igiena corporală ?
CÂTE?	Câte porții de lactate trebuie consumate zilnic?	Câte grame de carne sunt necesare ?	Câte legume și fructe consumați pe zi ?	Câte ouă aveți voie pe săptămână ?	Câte alimente nesănătoase consumați?
CARE?	Care sunt principalele grupe de alimente?	Care sunt beneficiile cărnii?	Care este rolul cerealelor?	Care este rolul lactatelor?	Care sunt efectele poluării?
DE CE?	De ce trebuie să ne periem dinții?	De ce ne spălăm corpul?	De ce trebuie să avem o alimentație rațională, echilibrată?	De ce trebuie să avem o clasă curată?	De ce trebuie să facem mișcare?

Bibliografie:

Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G., Fulga, M *Metode interactive de grup*, Craiova, Ed. Arves 2002

Nicola, G. *Stimularea creativității elevilor în procesul de învățământ*”, Buc E.D.P., 1981

PROIECT TRANSDISCIPLINAR **ÎN LUMEA ANIMALELOR**

Înv. Lenuța Ciobanu

Școala cu clasele I-VIII Nr.1 Valea Seacă, N.Bălcescu, Bacău

CLASA: I

OBIECTUL: Cunoașterea mediului

SUBIECTUL: Animale domestice și animale sălbatice

TIPUL LECȚIEI: recapitulare și sistematizare

ABORDAREA METODOLOGICĂ: activitate transdisciplinară

DEMERSUL DIDACTIC

1. MOTIVAȚIA: Această lecție:

- dezvoltă abilitățile de comunicare și interacțiune ale elevilor;
- identifică, stimulează și dezvoltă abilitățile cognitive multiple;
- încurajează implicarea elevului în propriul proces de învățare și educare, ca factor activ;

- oferă un cadru sigur în care participanții pot explora problemele pe care nu le pot aborda în viața de zi cu zi;

- stimulează munca în echipă;

2. COMPETENȚE GENERALE:

- înțelegerea și utilizarea în comunicare a unor termeni și concepte specifice științelor naturii;
- dezvoltarea abilităților de comunicare și interacțiune ale elevilor;

3. COMPETENȚE SPECIFICE:

- să enumere caracteristici specifice ale unor viețuitoare din mediul apropiat;
- să utilizeze un limbaj specific științelor naturii în descrierea unor viețuitoare;
- să identifice asemănări și deosebiri între viețuitoare din mediul apropiat.

4. OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

a) cognitive:

- O1– să identifice caracteristici ale unor animale;
- O2– să denumească diferite animale, conform cerințelor;
- O3– să rezolve probleme de adunare și scădere 0-30, fără trecere peste ordin;
- O4– să ordoneze litere pentru a forma cuvinte – nume de animale;
- O5– să redacteze un scurt text folosind cuvintele de sprijin;
- O6– să scrie corect și lizibil cuvinte și enunțuri;

b) intelectual–formative:

- O7– să utilizeze corect culorile pentru a reda prin desen animale;
- O8– să respecte etapele de lucru pentru realizarea unui colaj – Animale;

c) afective: vor prezenta interes pentru desfășurarea activității transdisciplinare

d) psihomotorii:

- să-și coordoneze mișcările pentru a păstra o poziție corectă la scris;
- să folosească instrumentele de scris cu abilitate, în timpul activității;

5. STRATEGIA DIDACTICĂ:

metode și procedee: conversația, expunerea, explicația, exercițiul, problematizarea, jocul, *Teoria inteligențelor multiple*, metoda *Actor și sufleor*, metoda *Eliminați cuvântul nepotrivit!*

organizarea colectivului de elevi: individual, în perechi, pe grupe.

mijloace de învățământ: fișe de evaluare / lucru, manual, imagini cu animale, planșe didactice.

6. RESURSE:

bibliografice:

CHEREJA, Rodica- *Dezvoltarea gândirii critice în învățământul primar*, Editura Humanitas, București, 2004;

PIȚILĂ, Tudora, *Cunoașterea mediului înconjurător, (suport didactic)*, Editura Aramis, București, 2004;

spațiale: sala de clasă

temporale: 50 minute

SCENARIUL DIDACTIC

NR. CRT.	ETAPELE LECTIEI	CONTINUTUL INVATARII	METODE SI PROCEDEE
<u>1</u>	Captarea atenției	Elevii sunt invitați să participe la jocul didactic expus pe planșă, prin care să ordoneze litere pentru a forma cuvinte, obținând astfel nume de animale: s,r,u – urs; i,c,n,â,e- câine;l,p,v,e,u- vulpe	conversația expunerea
<u>2</u>	Enunțarea	Se anunță faptul că activitatea va avea în	conversația

	temei și a obiectivelor	secvențele sale mai multe discipline: matematica, limba română, cunoașterea mediului, abilități practice, educație plastică. Lecția va fi desfășurată sub formă de concurs între grupe. Pentru răspunsurile corecte fiecare grupă va primi recompense jetoane cu animalele preferate.	explicația
<u>3</u>	Actualizarea cunoșt.	Elevii sunt invitați să dea răspunsurile unor ghicitori despre animale.	conversația explicația
<u>4</u>	Prezentarea conținutului	Activitățile ce urmează se desfășoară pe 6 grupe a câte 4 elevi: <i>Micii scriitori</i> , <i>Isteții</i> , <i>Micii pictori</i> , <i>Îndemânaticii</i> , <i>Prietenii animalelor</i> , <i>Micii reporteri</i> . Se citesc sarcinile de lucru pentru fiecare grupă.	conversația explicația exercitiul
<u>5</u>	Dirijarea învățării	Elevii vor rezolva cerințele specifice grupei din care fac parte, după cum urmează: GRUPA I- Isteții Analizați și rezolvați problema. Compuneți una asemănătoare. 1. <i>La grădina zoologică erau 21 de elefanți. Au mai venit 3 elefanți. Câți elefanți sunt acum?</i> GRUPA II- Micii scriitori 1. <i>Scrieți un scurt text folosind cuvintele: animal, prieten, excursie, rănit, pui, recunoștință.</i> GRUPA III- Micii pictori 1. <i>Desenează animalul preferat.</i> GRUPA IV-Îndemânaticii 1. <i>Decupează animalele, apoi assemblează-le după model.</i> GRUPA V-Prietenii animalelor 1. <i>Denumeste animalele din imagine și membrii familiilor lor: capră, bou, cal.</i> GRUPA VI- Micii reporteri 1. <i>Realizați un interviu imaginar cu un animal îndrăgit. Aflați cât mai multe lucruri despre el.</i>	problematizarea Teoria inteligențelor multiple conversația explicația exercitiul problematizarea
<u>6</u>	Obținerea performanței	<i>Actor și sufleor</i> Elevii sunt împărțiți în două categorii: actori și sufleori. Se va stabili numărul de roluri (6) care vor fi repartizate actorilor prin lipirea unor etichete pe spatele acestora cu numele unor animale (găină, urs, veveriță, vacă, vulpe, câine). Elevii – actori nu vor recunoaște rolul personal pe care urmează să îl joace. Elevii - sufleori vor lucra în echipe și vor scrie pe fișe cuvinte cheie pe care actorul trebuie le utilizeze în discursul lui. Sarcina sufleorilor este de a-și determina colegul actor să își dea seama ce rol trebuie să joace, însă au interdicția de a	conversația explicația expunerea Metoda <i>Actor și sufleor</i>

		transmite această informație în mod direct.	
<u>7</u>	Feedback	În finalul activității actorii își expun părerea privind rolurile jucate. Elevii enumeră animalele pe care le-au identificat. Precizează felul lor și mediul de viață.	conversația explicația
<u>8</u>	Evaluarea	Se afișează o planșă pe care este scrisă următoarea listă de cuvinte: 1. <i>urs, căprioară, vulpe, lup, veveriță, bancă.</i> 2. <i>gâscă, cal, vacă, curcan, pisică, elev.</i> Elevii, grupați în perechi vor discuta între ei și vor sublinia cuvântul NEPOTRIVIT, motivând de ce au considerat că între acel cuvânt și restul nu există nicio legătură.	<i>Metoda Eliminați cuvântul nepotrivit!</i> explicația conversația exercițiul
<u>9</u>	Retenția și transferul	Valorifică rezultatele în vederea obținerii performanței prin exerciții de completare, ameliorare, similare sau mai dificile.	

METODA “MOZAICULUI”- (JIGSAW) **ÎNVĂȚĂMÂNT MODERN ,CENTRAT PE ELEV**

înv. Viorica Grosu

Șc cu Cl I-VIII Nr 1 Valea Seacă , com. Nicolae Bălcescu ,jud. Bacău

Termenul „*euristic*” provine din limba greacă: *heuriskein* - a afla, a descoperi. Strategiile didactice euristice reprezintă strategii mentale de exploatare pentru descoperirea informației, stimulează operațiile gândirii, judecățile și raționamentele elevilor, conduc la învățare activă, conștientă.

Învățământul tradițional, centrat pe cadrul didactic și pe materia de învățat, este înlocuit cu învățământul modern, centrat pe elev. Pentru îndeplinirea acestui deziderat este necesar ca învățatorul să apeleze la strategii euristice de predare - învățare. Aceasta presupune nu doar o simplă metodă de tip euristic - cum de-a lungul secolelor a fost considerată *conversația euristică*, cunoscută de la Socrate, care o vedea sub forma unui dialog prin întrebări meșteșugite, prin contraziceri, prin polemici, prin descoperirea adevărului.

Astăzi, strategia euristică implică o serie bogată de metode.

Activizarea predării – învățării, presupune, deci, folosirea unor metode, tehnici și procedee care să-l implice pe elev în procesul de învățare urmărindu-se dezvoltarea gândirii, stimularea creativității, dezvoltarea interesului pentru învățare în sensul formării lui ca participant activ la procesul de educație. Astfel, elevul este angajat să înțeleagă lumea în care trăiește și să aplice în diferite situații de viață ceea ce a învățat.

Metoda „**MOZAICULUI**” sau metoda **JIGSAW** este o metodă promovată de susținătorii predării-învățării în maniera gândirii critice și poate fi utilizată la diverse discipline.

Mozaicul urmărește învățarea prin colaborare la nivelul unui grup de elevi și predarea achizițiilor dobândite de către fiecare membru al grupului „expert” unui alt grup de elevi

Ca toate celelalte metode de învățare prin cooperare și aceasta metodă are avantaje:

- ✓ dezvoltarea răspunderii individuale și de grup;

- ✓ dezvoltarea abilităților de comunicare argumentativă și de relaționare în cadrul grupului;
- ✓ dezvoltarea gândirii logice, critice și independente;
- ✓ optimizarea învățării prin predarea achizițiilor altcuiva;
- ✓ stimulează încrederea în sine a elevilor;

Mozaicul presupune următoarele etape:

☞ Împărțirea clasei în grupuri eterogene de 4 - 5 elevi, fiecare dintre aceștia primind câte o fișă de învățare numerotată de la 1 la 4. Fișele cuprind părți ale unei unități de cunoaștere.

☞ Prezentarea succintă a subiectului tratat

☞ Explicarea sarcinii care constă în înțelegerea întregii unități de cunoaștere

☞ Regruparea elevilor, în funcție de numărul fișei primite, în grupuri de experți: toți elevii care au numărul 1 „EXPERTII 1” vor forma un grup, cei cu numărul 2 „EXPERTII 2” vor forma alt grup ș.a.m.d.

☞ Învățarea prin cooperare a părții care a revenit grupului din unitatea de cunoaștere desemnată pentru oră: elevii citesc, discută, încearcă să înțeleagă cât mai bine, hotărâsc modul în care pot preda ceea ce au înțeles colegilor din grupul din care au făcut parte inițial. Strategiile de predare și materialele folosite rămân la latitudinea grupului de experți. Este foarte important ca fiecare membru al grupului de experți să înțeleagă că el este responsabil de predarea secțiunii respective celorlalți membri ai grupului inițial.

☞ Revenirea în grupul inițial și predarea secțiunii pregătite celorlalți membri. Dacă sunt neclarități, se adresează întrebări expertului. Dacă neclaritățile persistă se pot adresa întrebări și celorlalți membri din grupul expert pentru secțiunea respectivă. Dacă persistă dubiile, atunci problema trebuie cercetată în continuare;

☞ Trecerea în revistă a unității de cunoaștere prin prezentare orală cu toată clasa/ cu toți participanții.

APLICAȚIE

Clasa a IV-a

Aria curriculară : Limbă și comunicare

Disciplina: Limba română

Unitatea de învățare: „S-au auzit a toamnă pădurile...”

Detalii de conținut: Genul substantivelor

Obiective de referință:

- 2.5. să integreze adecvat, în exprimarea orală proprie, elementele de construcție a comunicării studiate;

- 3.6. să recunoască în textele studiate elementele de construcție a comunicării învățate;

Obiective operaționale:

- să identifice substantivele din text, specificând felul, numărul și ce denumesc ele;

- să identifice genul substantivelor prin numărare;

- să dea exemple de substantive de genul masculin, feminin și neutru

Activități de învățare:

- exerciții de identificare a substantivelor din text

- comunicări orale între membrii grupului care să ducă la soluționarea sarcinilor care le au spre rezolvare;

- exerciții de scriere, memorare și completare a fișelor

Conținutul învățării:

„**Experții 1**” – Exerciții de identificare a substantivelor din text, specificând felul, numărul lor și ce denumesc ele.

„**Experții 2**” – Exerciții de trecere a unui substantiv masculin de la nr. singular la nr. plural

- Exemple de substantive comune de gen masculin
- Suportul teoretic referitor la substantivele de gen masculin
- Exemple de substantive proprii de gen masculin

„**Experții 3**” – Exerciții de trecere a unui substantiv feminin de la nr. singular la nr. plural

- Exemple de substantive comune de gen feminin
- Suportul teoretic referitor la substantivele de gen feminin
- Exemple de substantive proprii de gen feminin

„**Experții 4**” – Exerciții de trecere a unui substantiv neutru de la nr. singular la nr. plural

- Exemple de substantive comune de gen neutru
- Suportul teoretic referitor la substantivele de gen neutru

Elevii se reîntorc la grupele inițiale, explicând ceea ce au învățat fiecare în grupele de experți. La finalul orei, învățătorul pune întrebări suplimentare tuturor elevilor pentru a se convinge că au înțeles ceea ce le-a fost „predat” de către colegii lor.

BIBLIOGRAFIE:

- Cerghit, Ioan, „*Metode de învățământ*”, E.D.P., București, 1980;
- Dumitru, I. A., „*Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*”, Editura de Vest, Timișoara, (2000)
- Scheau, Ioan, „*Gândirea critică: metode active de predare-învățare*”, Ed. Dacia Educațional, 2004

METODA JIGSAW (MOZAICUL) ÎN PREDAREA-EVALUAREA NOTIUNILOR DE CHIMIE

Prof. Ana Juverdeanu
Școala cu cls.I-VIII Ungureni, Județul Bacău

Astăzi, competența profesională în învățământ este mai complexă: un profesor responsabil atrage elevii, îi motivează, îi activează, îi încurajează să învețe împreună și totodată să-și împărtășească experiențele de învățare și cunoaștere. Învățarea prin cooperare este o continuă provocare pentru un cadru didactic, care trebuie să structureze activitatea de grup, astfel încât să faciliteze învățarea maximă pentru toți elevii. Metodele moderne, activ-participative, spre deosebire de cele tradiționale, sunt proceduri care pornesc de la ideea că învățarea este o activitate personală, care încurajează elevii să gândească independent și să reflecteze. Specific metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Metoda mozaic cu fișe expert asigură cooperarea în înțelegerea lecțiilor și îi implică pe elevi în propria lor educație. Clasa se împarte în patru grupuri de experți, fiecare grup primește textul prelucrat sau i se indică lecția din manual și o fișă de expert cu sarcini de lucru. În cadrul grupului se citește textul, se răspunde la întrebările din fișă și se stabilește strategia care va fi adoptată pentru a preda noțiunile precizate în fișă, colegilor din grupa de bază sau grupul casă. În fiecare grup de bază toți elevii vor avea o sarcină: să-i facă pe colegi

să înțeleagă un fragment din lecție. Astfel exersează deprinderi de ascultare a mesajelor transmise de către alți elevi, nu numai de către adult, exersează deprinderi de prezentare și capacitatea de a fi convingător, învață să comunice propriile idei, capătă curajul de a vorbi celorlalți, schimbarea regulilor în grup poate conduce la dispariția ierarhiilor, învață să demonstreze, să pună întrebări, să asculte activ, să illustreze, poate fi folosită pentru însușirea de noi cunoștințe, pentru un studiu de grup, atunci când elevii citesc sau ascultă o prezentare, poate fi aplicată la clase numeroase și eterogene, poate fi folosită pe parcursul unei lecții sau a mai multor lecții consecutive, presupune participarea tuturor elevilor la activitatea de predare-învățare-evaluare, motivarea lor, încurajează comunicarea și dezvoltarea abilităților de interrelaționare umane, stimulează cooperarea în vederea performanței.

APLICATIE

TITLUL LECȚIEI: Carbonul – structură, stare naturală , proprietăți fizice

ACTIVITATEA PROFESORULUI	ACTIVITATEA ELEVILOR
1. Momentul inițial al parcurgerii metodei * După desfășurarea momentului organizatoric, profesorul anunță tema care face obiectul lecției scriind titlul pe tablă. De asemenea anunță metoda de lucru scriind-o și pe ea pe tablă cu altă culoare. Anunță că activitatea se desfășoară pe pași și că implică munca individuală și în echipe, atenție din partea elevilor și disciplină . 2. Desfășurarea activității PASUL I * Realizează structurarea lecției în patru subunități de învățare și notează pe tablă denumirea acestora: Structura carbonului Starea naturală a carbonului. Proprietățile fizice ale grafitului Proprietățile fizice ale diamantului PASUL II * Cere elevilor să realizeze echipe de învățare formate din patru elevi. * Anunță elevii că în fiecare echipă de învățare, fiecare elev trebuie să-și aleagă un număr de la 1 la 4. * Precizează că fiecare elev dintr-o echipă trebuie să devină expert în cunoașterea noțiunilor aparținătoare unei subunități de învățare, numindu-se expert 1, expert 2, expert 3 și expert 4 (numerele expertilor coincid cu numerele subunităților de învățare și cu numerele alese de ei) * Arată că experții trebuie să studieze prin muncă independentă subunitatea de învățare al cărui număr coincide cu numărul ales de el (expertul 1- structura carbonului, expertul 2 –starea naturală) * Comunică elevilor că forma de sistematizare a noțiunilor este la alegerea lor dar sunt sfătuiți să aleagă forme cât mai simple și atractive pentru că mai apoi trebuie să prezinte materialul colegilor din echipa de învățare . * Precizează că pentru găsirea noțiunilor necesare se folosesc informațiile din manual precum și anexa 1 cât și	* Ascultă prelegerea profesorului. * Notează titlul lecției și metoda de lucru. * Notează structurarea lecției pe caiete. * Se organizează în echipe de învățare alcătuite din câte patru elevi. * Își aleg sau negociază numărul dorit. * Ascultă lămuririle profesorului. * Se familiarizează cu denumirea subunității ce trebuie studiată. * Deschid manualele, citesc informațiile și realizează sistematizarea și notarea lor pe caiete (fiecare expert pentru subunitatea sa). * Se încadrează în timp * Se reorganizează în grupe de experți pe teme. * Poartă discuții privitoare la noțiunile studiate (își lămuresc unele noțiuni neclare, completează informațiile etc) * Observă alte modalități de prezentare a noțiunilor

sistemul periodic. *Acordă timp de lucru 8 minute. PASUL III *Anunță că se reorganizează clasa în grupe de experți pe teme pentru eventuale corectări, pentru adaugări de noțiuni omise și pentru înțelegerea mai bună a tematicii studiate (toți experții 1 formează o grupă, experții 2 o altă grupă etc.) *Anunță că discuțiile în cadrul grupelor de experți pot dura 2 -4 minute. PASUL IV *Cere refacerea echipelor inițiale de învățare și fiecare expert comunică noțiunile sale întregii grupe. *Acordă timp de comunicare 20 minute PASUL V *Ajută la completarea eventualelor noțiuni care lipsesc și la corectarea eventualelor greșeli prin discuții frontale adresând întrebări (sau orice altă metodă dorită) *Realizează evaluarea activității prin intermediul unor fișe de lucru, a unor întrebări adresate fiecărui elev etc. *Timpul se stabilește în funcție de nivelul clasei	stabilind modalitatea de transmitere a noilor cunoștințe celorlalți membri din echipa de învățare *Revin la echipele inițiale de învățare. *Fiecare expert comunică celorlalți elevi din echipă noțiunile necesare pentru cunoașterea informațiilor din subunitatea studiată de el *Elevii notează în caiete precizările experților având mare grijă la marcarea subunităților de învățare (număr și titlu) *Sunt atenți pentru a face eventuale modificări . *Completează fișele de evaluare, răspund la întrebări etc.
--	--

STIMULAREA CREATIVITĂȚII ÎN CADRUL ORELOR DE ISTORIE **METODA FISHBOWL ȘI STARBURSTING**

Profesor Adrian Șulic

Școala cu clasele I-VIII, Nr.1, Dorohoi, Botoșani

Din punct de vedere etimologic, termenul de „metodă” derivă din grecescul „methodos”, meta = spre și odos = cale, drum, ceea ce semnifică drumul, calea ,ce conduce la atingerea obiectivelor educaționale, deci este calea pe care profesorul o parcurge pentru a da posibilitatea elevilor săi să găsească propria cale în învățare.(Cucos Constantin)

George Văideanu caracterizează metoda ca fiind activitatea selecționată de cadrul didactic și pusă în aplicare la lecții și în activități extrașcolare.Ea presupune colaborarea dintre profesor și elevi și participarea elevilor în descoperirea soluțiilor, a delimitării dintre adevăr și eroare.

Metoda îl ajută pe profesor să exprime conținuturile învățământului

Selectarea și adecvarea acesteia de către profesor este determinată de:factori obiectivi(dependenți de natura finalității, de logica internă a științei, de legitățile fenomenului învățării;) și factori subiectivi (determinați de contextul uman și social al aplicării ei, de personalitatea profesorului, de psihologia elevului, de psihologia colectivului clasei etc.)

Metoda Fishbowl (Tehnica acvariului)

Tehnica acvariului (fishbowl) presupune extinderea rolului observatorului în grupurile de interacțiune didactică.

Scaunele din sala de clasă se așează sub forma a două cercuri concentrice înainte ca elevii să intre. Ei își aleg apoi locul preferat. Cei din cercul interior primesc 8-10 minute pentru a discuta o problemă controversată (ce opțiuni avea România în anul 1940 la notele ultimative date de URSS). În prealabil ei au citit lecția „Anul 1940 în Istoria Romanilor” și au completat în caiete răspunsuri la anumite întrebări legate de temă.

În discuție se clarifică unele probleme apărute la citirea lecției, se consolidează noile informații dobândite. Discuția se desfășoară pe baza unor reguli: orice idee trebuie susținută de dovezi, sunt de acord cu antevorbitorul și aduc dovezi, nu sunt de acord și argumentez poziția mea.

Cei din cercul exterior, între timp, ascultă ceea ce se discută, fac observații scrise referitoare la strategiile de discuție, sesizează cum apare conflictul și ce strategii se aplică etc. În acest sens, conducătorul grupului le oferă anumite fișe / protocoale de observație anume constituite.

După terminarea timpului elevii își schimbă locurile: cercul din interior trece în exterior și invers, rolurile de observator/observat se schimbă. Aceștia au ca temă de discuție „Dictatul de la Viena. Cedarea Cadrilaterului. Prabușirea României Mari”. Schimbarea este foarte importantă, pentru că fiecare grup este pe rând în ipostaza de observator, dar și în cea de observat.

Cadrul didactic în această metodă poate avea următoarele roluri: observator, participant, consultant, suporter, arbitru, ghid, reporter, supraveghetor.

Maria Priles menționează următoarele avantaje ale tehnicii fishbowl: se emit idei substanțiale, argumentate și puncte de vedere relevante, participarea este activă, contribuțiile fiind bazate pe ascultarea activă și pe încurajarea celorlalți de a-și exprima ideile, folosirea tuturor formelor de limbaj (verbal, mimică, gestual)

Metoda Starbursting (Explozia stelară)

Explozia stelară este o metodă de stimulare a creativității, o modalitate de relaxare a copiilor și se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme și noi descoperiri. Starbursting (engleză star-stea, burst- a exploda), similară brainstormingului, începe din centrul conceptului și se împrășteie în afară, cu întrebări, asemenea exploziei stelare.

Etapele acestei metode sunt următoarele: anunțarea temei „Primul război mondial” care este scrisă pe tablă și se înșiră cât mai multe întrebări care au legătură cu ea. Un bun punct de plecare îl constituie cele de tipul Ce?, Unde?, De ce?, Când?. Apoi colectivul se poate organiza în grupuri preferențiale. Grupurile lucrează pentru a elabora o listă cu cât mai multe întrebări și cât mai diverse. Urmează comunicarea rezultatelor muncii de grup și evidențierea celor mai interesante întrebări și aprecierea muncii în echipă.

Facultativ, se poate proceda și la elaborarea de răspunsuri la unele dintre întrebări.

Metoda starbursting este ușor de aplicat oricărei vârste și unei palete largi de domenii. Nu este costisitoare și nici nu necesită explicații amănunțite. Participanții se prind repede în joc, acesta fiind pe de o parte o modalitate de relaxare și, pe de altă parte, o sursă de noi descoperiri.

Bibliografie:

Cucoș Constantin, „Pedagogie, ediția a II-a revăzută și adăugită”, Iași, Editura Polirom 2006
Cocoș Constantin (coord.), „Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice”, Iași, Ed. Polirom, 2005

STRATEGII DIDACTICE

- este o revistă de specialitate ,la nivel național , adresată tuturor cadrelor didactice din învățământul preuniversitar ,
- cuprinde **articole** , extrase chiar din activitatea noastră didactică ,
- în conținut poate fi scris un articol (suport teoretic) , însoțit de o parte practică (exemplificare) .

Sugestii de subiecte ce pot fi tratate în articolele dumneavoastră :

- tehnici de lucru ,
- metode tradiționale ,
- metode moderne ,
- mijloace de învățământ ,
- forme de organizare ,
- procedee de eficientizare a învățării ,
- resurse educaționale ,
- tipuri de strategii ,
- pot fi abordate și alte subiecte ce au legătură cu activitatea didactică

Dacă doriți să publicați în revista de specialitate STRATEGII DIDACTICE , vă rugăm să țineți cont de condițiile de tehnoredactare :

- Tehnoredactarea se va face în format A4 , la un rând , cu marginile egale de 20 mm , titlul va fi scris cu Times New Roman 14 , (center , bold) , conținutul cu Times New Roman 12 (justify) ;
- Imediat sub titlu , la un rând , (align right) trebuie trecute : funcția , prenumele și numele persoanei , pe următorul rând școala , localitatea , județul ;
- La sfârșit se poate consemna și bibliografie (1,2 lucrări) , în următoarea ordine : nume și prenume autor , titlul cărții , orașul , editura , anul ;
- **Lucrările trebuie să fie corectate și scrisul să conțină semnele diacritice pentru limba română , în caz contrar , lucrările vor fi returnate ;**
- Mărimea lucrării : 1-2 pagini pentru o lucrare elaborată de 1 persoană , 3-4 pagini pentru o lucrare elaborată de 2, 3 și mai multe persoane ;
- în conținut va fi scris un articol (suport teoretic) , însoțit de o parte practică (exemplificare) ;
- Fiecare colaborator își asumă răspunderea asupra conținutului studiului trimis ;
- La finalul materialului veti scrie adresa unde veti primi revista si un nr de tel pt a putea lua leg mai usor ;
- Lucrarea se va trimite prin e-mail pe una din adresele botezatu.benone@yahoo.com sau dejuaurelia@yahoo.com ,(va rugam solicitati confirmare de primire , prin e-mail , ulterior expedierii materialului) ;
- Persoane de contact : inv. Botezatu Cristina , inv. Deju Aurelia , Bacau ;
- Costul revistei este 25 RON (publicarea unui articol)+ 7 RON taxele postale (in cazul expedierii prin posta) ;
- Pentru informatii suplimentare , aveti la dispozitie adresele de e-mail botezatu.benone@yahoo.com si dejuaurelia@yahoo.com , sau nr de telefon 0742602157 (Botezatu) si 0743588125 (Deju) .

Așteptăm să vă alăturați acestei inițiative și vă dorim mult succes în activitatea didactică !

CUPRINS :

Nr. crt.	Titlul materialului publicat , autorul , școala , localitatea , județul	Pag.
1	<u>CLASIC ȘI MODERN ÎN LECȚIE</u> înv. Moraru Simona – Alisa , Școala cu clasele I – VIII, Nr. 1 Mănăstirea Cașin, jud. Bacău	3
2	<u>LECȚIA - FORMĂ DE ORGANIZARE A INSTRUIRII</u> înv. Moraru Simona – Alisa, Școala cu clasele I – VIII, Nr. 1 Mănăstirea Cașin, jud. Bacău	4
3	<u>PREDAREA INTEGRATĂ LA CLASELE I-IV</u> Prof. pentru învățământul primar Mariana Nicolau , Școala cu Clasele I-VIII Gherăești, jud. Neamț	5
4	<u>MESERIA DE PĂRINTE</u> Înv. Carmen-Ștefania Stroe, Școala cu clasele I-VIII „Sf.Andrei” Mangalia, județul Constanța	8
5	<u>SUCCEȘUL ȘI INSUCCEȘUL ȘCOLAR</u> Prof. învăț. primar Bușu Ileana Nadia, Liceul Piatra Olt, Jud. Olt	10
6	<u>JOC DIDACTIC - PĂLĂRIILE GÂNDITOARE</u> înv. Cristina Botezatu, Școala cu Clasele I-VIII Nr 1 Valea Seacă , com. Nicolae Bălcescu , Bacău	11
7	<u>FOLCLOR LITERAR ROMÂNESC – AVANTAJELE ȘI DEZAVANTAJELE UNUI CURS OPTIONAL</u> prof. Ciucă Cristina , Școala cu clasele I – VIII Bâsca – Chiojdului, Com. Chiojdu, Jud. Buzău	13
8	<u>VALENTELE FORMATIVE ALE EXCURSIILOR, VIZITELOR, PLIMBARILOR</u> prof. Codescu Irina , Școala cu clasele I – IV Cătiașu, Com. Chiojdu, Jud. Buzău	14
9	<u>PARTENERIAT EDUCAȚIONAL, PRIORITATEA NEVOILOR UNEI EDUCAȚII MODERNE</u> Prof. Lazăr Elena Lucia , Prof. Sandu Viorela Oana , Grădinița cu Program Prolungit Nr. 7 Deva	16
10	<u>METODE CLASICE ȘI METODE EURISTICE ÎN PREDAREA - ÎNVĂȚAREA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE</u> Înv. Ababei Camelia, Școala cu clasele I-VIII Nr. 1 Luncani, jud. Bacău	21
11	<u>STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE VALORIFICATE ÎN ORELE DE MATEMATICĂ LA CICLUL PRIMAR</u> prof. înv. primar Teieru Cristina-Georgeta , Șc. Gimnazială „ Silvania”, Șimleu-Silvaniei, jud. Sălaj	23
12	<u>ÎNVĂȚAREA BAZATĂ PE PROIECTE</u> Dumencu Mariana – profesor , Școala cu clasele I-VIII “Emil Brăescu “Măgura, județul Bacău	25
13	<u>MATEMATICA...PE INTERNET</u> Profesor Adriana Timofte , Colegiul Național de Arte „Regina Maria”, Constanța, Județul Constanța	27
14	<u>PROIECTELE EDUCATIONALE, MODALITĂȚI DE COMUNICARE DIDACTICĂ</u> Învățătoare: Antonie Rodica , Școala Generală Nr.1 Peștișani, Gorj	28
15	<u>“IMPLICAREA PĂRINȚILOR ÎN CUNOAȘTEREA PSIHOPEDAGOGICĂ A ELEVILOR</u> înv. Aurelia Deju , Școala cu Clasele I-VIII “Dr. Al. Șafran “ , Bacău	30
16	<u>CREATIVITATE ȘI EFICIENȚĂ ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ȘI LITERATUTĂ ROMÂNĂ</u> Înv. Elena-Loredana, Tăbăcaru , Școala cu cls. I-VIII Cucuieți, com. Solonț, jud. Bacău	32
17	<u>LA VREMURI NOI, METODE NOI</u> Înv. Ecaterina Roxana Rață , Școala Sulța, Agăș, jud. Bacău	34

18	<u>AMENAJAREA CENTRULUI DE DOCUMENTARE ȘI INFORMARE - VALEA DOFTANEI</u> Director prof. VASILE BĂTU , Director adjunct prof. STELUȚA ELENA PRALEA , Grupul Școlar Agromontan „Teșila”, Valea Doftanei – jud. Prahova	35
19	<u>JOCURI PENTRU EXPRIMAREA EMOTIILOR</u> Inv. Elena Loredana Lupescu , Sc. cu Cl. I-VIII Holt, structura Letea Veche , jud. Bacau	38
20	<u>MUNCA ÎNVĂȚĂTORULUI ÎN CORECTAREA TULBURĂRIILOR DE LIMBAJ</u> înv. Cristina Botezatu , Școala cu Clasele I-VIII Nr 1 Valea Seacă , com. Nicolae Bălcescu , Bacău	40
21	<u>POPAS CULTURAL ÎN SPAȚIU TRIFEȘTEAN</u> Înv. Violeta Chelaru , Școala cu Clasele I-VIII Nr. 1, Trifești , Neamț	43
22	<u>PREMISELE FORMĂRII NOTIUNILOR MATEMATICE DE MĂRIME ÎN CICLUL PRIMAR</u> Prof. Elena Băjenaru, Inst. Aurelia Pețu , Școala nr. 1 Modelu, jud. Călărași	44
23	<u>STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE UTILIZATE ÎN CADRUL LECȚIILOR DE LIMBA ROMÂNĂ. POSTERUL</u> Prof. înv. primar Ana Dragomirescu , Școala cu Clasele I-VIII „Dr. Alexandru Șafran” Bacău	47
24	<u>MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT. CONȚINUT ȘI IMPORTANȚĂ</u> Prof. Lenuta Murea , Școala cu clasele I-VIII „Dr. Al. Șafran” ,Bacău	48
25	<u>COMPUNERILE DE PROBLEME- MODALITĂȚI CONCRETE DE ACTIVIZARE LA MATEMATICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR</u> Prof. pt. înv. primar Secareanu Natalia , S.A.M. Tutova, Jud. Vaslui	50
26	<u>EXPLOZIA STELARA – STRATEGIE DIDACTICA INTERACTIVA DE STIMULARE A CREATIVITATII ELEVILOR</u> prof. învățământul primar, Mihaela Dinu , Școala cu Clasele I – VIII Alecu Russo, Bacău	52
27	<u>PROIECT TRANSDISCIPLINAR - ÎN LUMEA ANIMALELOR</u> Înv. Lenuța Ciobanu , Școala cu clasele I-VIII Nr.1 Valea Seacă, N.Bălcescu, Bacău	54
28	<u>CLEPSIDRA DIDACTICĂ</u> prof. Simona Sachelaru , Școala cu clasele I-VIII „Spiru Haret” Bacău	56
29	<u>EVALUAM ALTFEL (proba de evaluare , clasa a II-a)</u> Profesor invatamant primar Mihaela Pavel , Scoala “Angela Gheorghiu”Adjud , jud. Vrancea	59
30	<u>ANALIZA COMPARATIVĂ A METODELOR TRADIȚIONALE ȘI METODELOR MODERNE</u> Prof. Dorina Gheorghioiu , Scoala cu clasele I-VIII Nr. 2 Adjud, jud. Vrancea	61
31	<u>EVALUAREA PROIECTELOR EDUCATIONALE</u> Înv. Zoica Andrei , Școala cu Clasele I-IV Nr 2 Slobozia , com. Stănișești , jud. Bacău	63
32	<u>METODA “MOZAICULUI”- (JIGSAW) - ÎNVĂȚĂMÂNT MODERN,CENTRAT PE ELEV</u> înv. Viorica Grosu , Șc cu Cl I-VIII Nr 1 Valea Seacă , com. Nicolae Bălcescu ,jud. Bacău	65
33	<u>METODA JIGSAW (MOZAICUL) ÎN PREDAREA-EVALUAREA NOTIUNILOR DE CHIMIE</u> Prof. Ana Juverdeanu , Școala cu cls.I-VIII Ungureni, Județul Bacău	67
34	<u>ACTIVITATEA ÎN ECHIPĂ — CERINȚĂ APREZENTULUI ȘI VIITORULUI</u> Prof. TEȘU LILIANA, Școala cu Clasele I-VIII, “Dr. Al. Șafran”, Bacău	69
35	<u>UN MIC ELEV MARE , EXERCITII PENTRU COPIII CU CES</u> Prof. Loredana Pamfile , Școala cu Clasele I-VIII,, Emil Brăescu“ Măgura , Bacau	71
36	<u>CULORILE COPILĂRIEI</u>	73

	Învățător Angela Chiroșcă , Școala Gimnazială Nr. 20 “Traian” Galați Institutor Cornelia Onofrei , Școala Gimnazială Nr. 3 “I. L. Caragiale” Galați	
37	<u>SUNTEM PREGĂTIȚI PENTRU ELITE ?</u> Profesor Psiholog Carmen – Daniela Ciușcă , Școala Gen. „Dr. Aurel Vlad” Orăștie, Hunedoara	75
38	<u>FAMILIA : REFUGIU , INCHISOARE SAU SCOALA A IUBIRII ?</u> Profesor. Șulic Adrian , Școala cu clasele I –VIII,Nr.1,Dorohoi,Botoșani	77
39	<u>STIMULAREA CREATIVITATII IN CADRUL ORELOR DE ISTORIE METODA FISHBOWL SI STARBURSTING</u> Profesor Adrian Șulic , Școala cu clasele I-VIII,Nr.1,Dorohoi,Botoșani	79
40	<u>VORBIREA SE ÎNVĂȚĂ ÎN DOI</u> Inst. Nuțu Ioana, SAM Cleja - Școala cu Clasele I-VIII Nr.2 - structură ,com. Cleja ,jud. Bacău	80
41	<u>GRUPUL DE ÎNVĂȚARE ȘI COMUNICAREA ELEV -ELEV</u> Inv. Camelia Dragomir , Șc. cu Cl I-VIII “Dr. Al. Șafran “,Bacău	82
42	<u>OPTIMIZAREA ACTIVITATILOR INSTRUCTIV – EDUCATIVE ALE COPIILOR CU TULBURARI DE LIMBAJ</u> Înv. Elena-Loredana, Tăbăcaru , Școala cu cls. I-VIII Cucuieți, com. Solonț, jud. Bacău	84